

WELKOM **W**IERDEN

FACTSHEET SOCIAAL DOMEIN

Kwartaal 4 - 2023

GEMEENTE **W**IERDEN

Inleiding

De factsheet sociaal domein geeft inzicht in de voornaamste cijfers van het sociaal domein met gegevens over onder andere het gebruik van zorg en ondersteuning, de aantallen aanbieders en kosten. We hebben dit in kaart gebracht voor de zorg en ondersteuning die loopt via de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet. Het geeft verdiepend inzicht in hoe het gaat in het sociaal domein in onze gemeente. De data helpen om trends en knelpunten tijdig te signaleren en waar nodig bij te sturen.

De factsheet wordt ieder kwartaal geactualiseerd en is in de eerste plaats bedoeld voor de gemeenteraad. Het is belangrijk bij het lezen te beseffen dat de cijfers niet op zichzelf staan, maar altijd vragen om uitleg en duiding. Een goed begrip van de context en de keuzes is noodzakelijk om de cijfers goed te kunnen interpreteren en te gebruiken. De gemeente wil deze factsheet verder blijven ontwikkelen. Reacties en suggesties zijn welkom.

Leeswijzer

U vindt in deze factsheet een duiding van de cijfers en eventuele knelpunten en trends die we waarnemen. Alle cijfers hebben betrekking op de periode t/m kwartaal 4 van 2023; peildatum 31 december 2023.

Op bladzijde 2 en 4 worden de cijfers bij jeugd en Wmo weergegeven in een piramide. In de piramide worden per vorm van zorg en ondersteuning de volgende cijfers in beeld gebracht; het aantal cliënten, aantal aanbieders, kosten omzet en bij de jeugdpiramide ook nog het percentage dat verwezen is door de gemeentelijke regisseurs en het percentage verwezen door externe verwijzers (zoals kinderrecht, huisartsen, gecertificeerde instellingen). Van beneden naar boven lopen de verschillende vormen van zorg en ondersteuning van licht naar zwaar. Na iedere piramide volgen twee tabellen met inzicht in de uitgaven t.o.v. de begroting.

Daarna worden de cijfers binnen de Participatiewet weergegeven in 3 afbeeldingen: een cirkeldiagram met de verdeling van de totale uitgaven binnen de Participatiewet, een cirkeldiagram met de verdeling van de uitgaven voor de minimaregelingen en de participatieladder. Ook voor de participatiewet is in twee tabellen weergegeven hoe de uitgaven zich verhouden tot de begroting.

T/m 4e
kwartaal 2023
Jeugdhulp

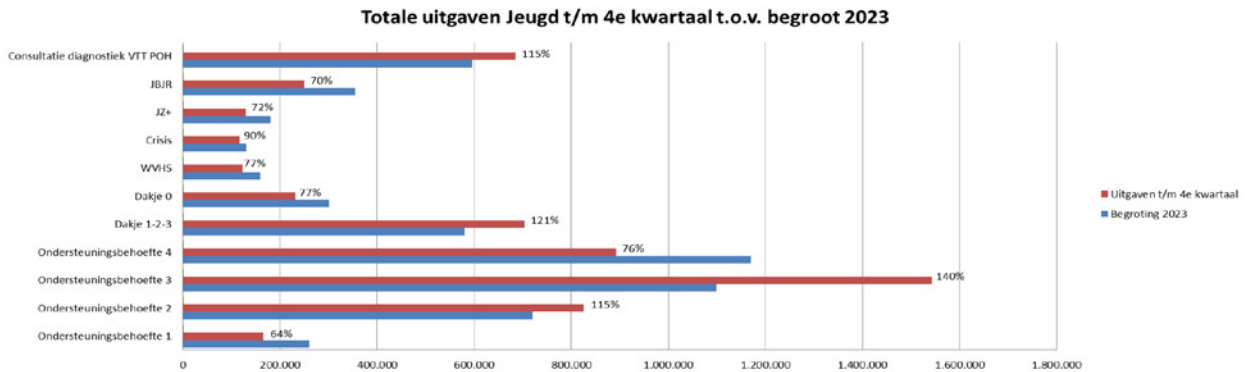

Bron: Betaallijst Civision t/m 4e kwartaal 2023 vwb kosten 2023 en %verwijzers
Bestand indicaties vwb totaal aantal cliënten en aanbieders t/m 4e kwartaal 2023

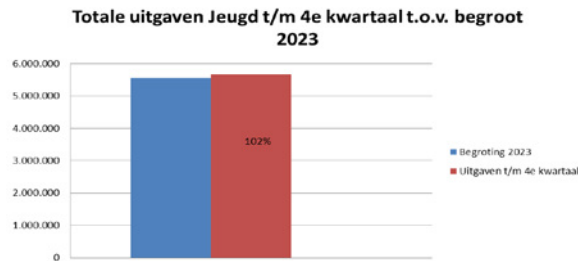

Totale uitgaven Jeugd t/m 4e kwartaal t.o.v. begroot 2023

Totale uitgaven Jeugd t/m 4e kwartaal t.o.v. begroot 2023

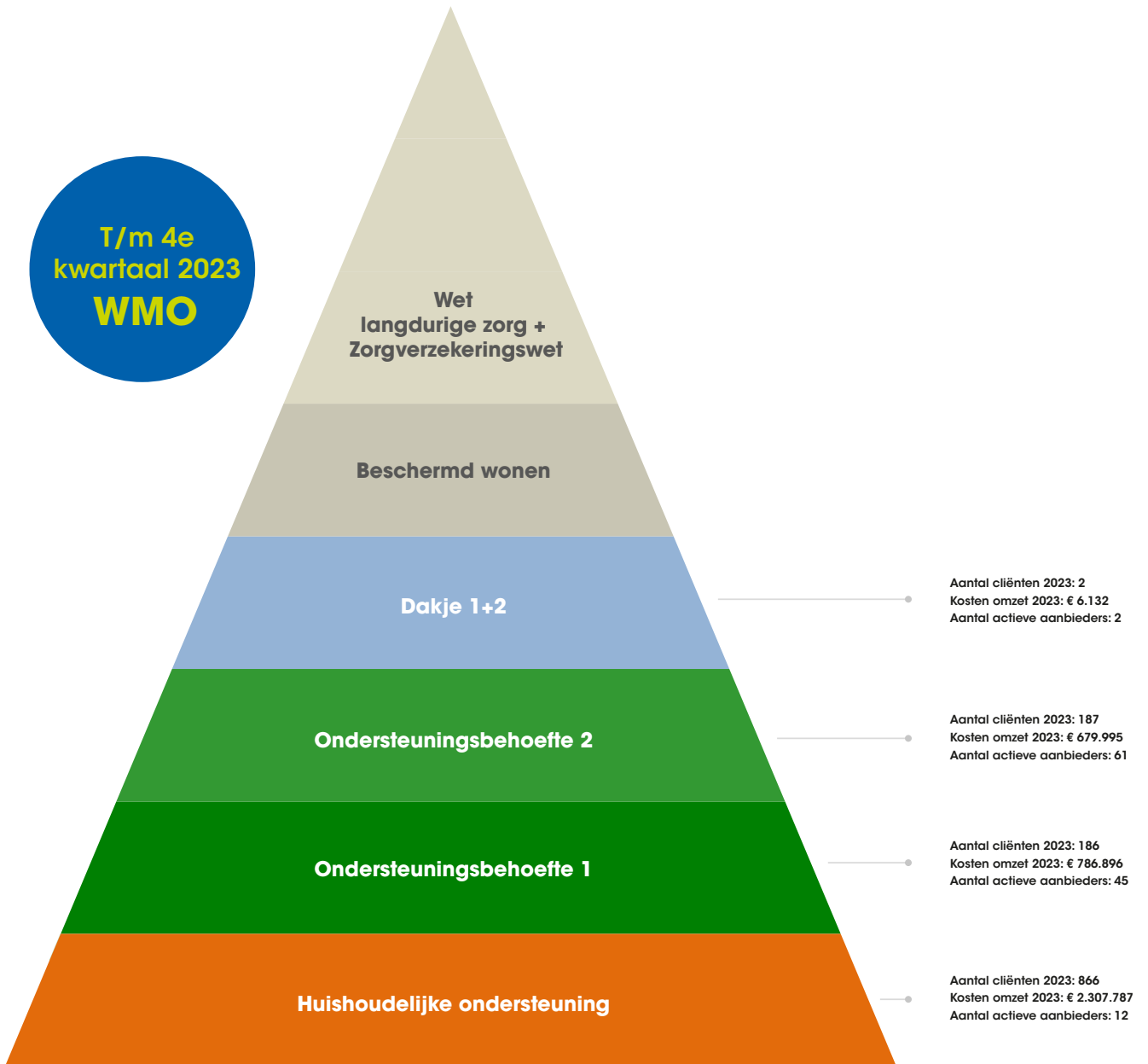
Jeugdwet

- Er hebben tot en met het 4e kwartaal in totaal 428 jeugdigen met 995 indicaties gebruik gemaakt van een Jeugdindicatie.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 1 zijn gedaald. Dit komt met name door de lagere uitgaven voor PGB in het 4e kwartaal en het uitzonderen van de uitgaven voor kinderopvang met een sociaal medische indicatie (SMI). Deze laatste kosten zijn in Q4 met terugwerkende kracht over heel 2023 elders geboekt.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoeften 2 en 3 liggen duidelijk hoger dan in het 3e kwartaal. Dit heeft voor een groot deel te maken met de zomervakantie, die in het 3e kwartaal viel en waarin bepaalde vormen van zorg minder ingezet zijn. Daarnaast zijn de uitgaven hoger, omdat in het 4e kwartaal met terugwerkende kracht tot 1-1-2023 een nabetaling richting aanbieders is gedaan. Dit was het gevolg van het verplichte onderzoek reële tarieven.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 4 zijn ook gestegen ten opzichte van het 3e kwartaal. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename in de aantallen in het 4e kwartaal. Ondersteuningsbehoefte 4 is een relatief dure vorm van zorg.
- De uitgaven voor dakje 1-2-3 zijn licht gestegen ten opzichte van het 3e kwartaal. Dit komt met name door nabetalingen over het vorige kwartaal.
- De uitgaven voor pleegzorg en gezinshuizen zijn gestegen ten opzichte van het 3e kwartaal door de nabetaling richting aanbieders naar aanleiding van het onderzoek reële tarieven.
- De uitgaven voor de Weinig Voorkomende Hoogspecialistische jeugdhulp (WVHS) zijn in het 4e kwartaal gestegen. Dit komt deels doordat het om een dure vorm van zorg gaat, waardoor één extra cliënt de uitgaven procentueel sterk beïnvloedt. Daarnaast zijn er kosten over het 3e kwartaal in het 4e kwartaal betaald.
- Ook de uitgaven voor crisisopvang zijn in het 4e kwartaal gestegen. Dit betreft ook een relatief dure vorm van zorg en hierbij zijn met terugwerkende kracht tot 1-1-2023 kosten aan aanbieders betaald in het 4e kwartaal. In dit geval op basis van nieuwe afspraken over extra kosten die de beschikbaarheidsvoorziening crisisopvang met zich meebrengt.
- De uitgaven voor jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn gestegen ten opzichte van het 3e kwartaal. Over het gehele jaar genomen zijn de aantallen stabiel.
- De uitgaven voor jeugdzorgplus zijn in het 4e kwartaal gestegen van nul naar bijna € 130.000,-. Dit betreft een betaling aan een niet-gecontracteerde specialistische aanbieder buiten Twente voor zorg over de laatste 6 maanden van het jaar.
- De totale uitgaven voor de jeugdwet liggen over heel 2023 2% hoger dan begroot.

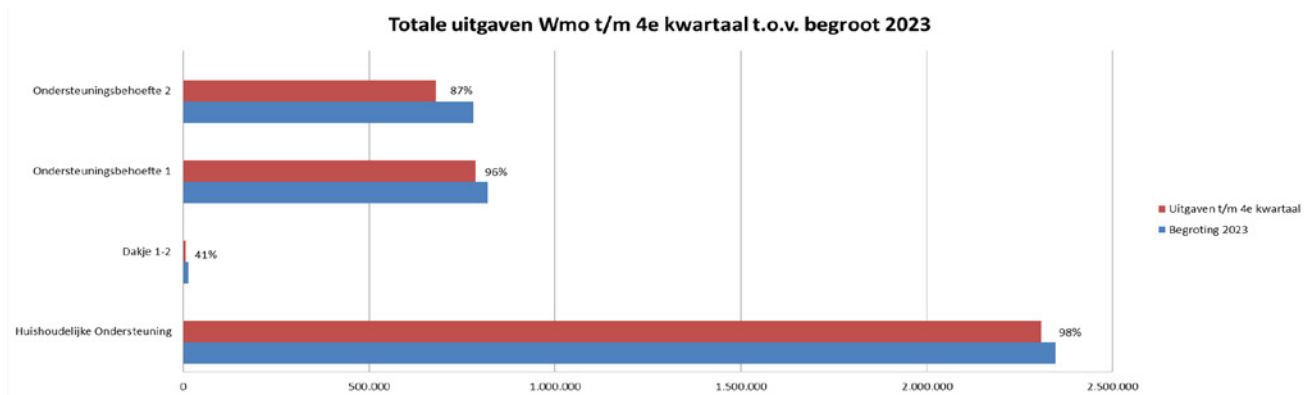
T/m 4e
kwartaal 2023
WMO

Bron: Betaallijst Civision t/m 4e kwartaal 2023
Bestand indicaties vwb aantal cliënten en aanbieders t/m 4e kwartaal 2023

Totale uitgaven Wmo t/m 4e kwartaal t.o.v. begroot 2023

Totale uitgaven Wmo t/m 4e kwartaal t.o.v. begroot 2023

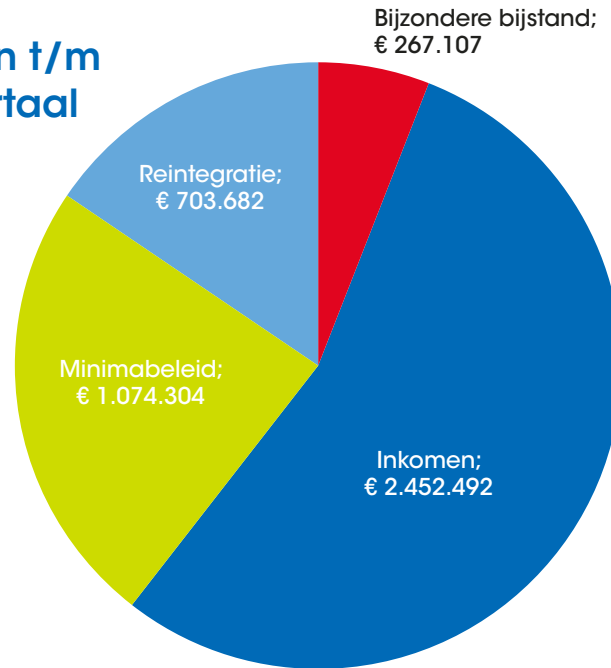
WMO

- Het totaal aantal cliënten dat tot en met het 4e kwartaal 2023 gebruik heeft gemaakt van een Wmo-indicatie Huishoudelijke Ondersteuning was 873 personen met 1270 indicaties.
- Tot en met het 4e kwartaal 2023 hebben er in totaal 399 personen met 587 indicaties gebruik gemaakt van een Wmo begeleidingsindicatie.
- De uitgaven voor Huishoudelijke Ondersteuning zijn in het 4e kwartaal licht hoger dan in het 3e kwartaal. De totale uitgaven voor Huishoudelijke Ondersteuning over heel 2023 liggen 1,6% onder de begroting.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 1 zijn in het 4e kwartaal duidelijk hoger dan in het 3e kwartaal. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere uitgaven voor PGB en de nabetaling richting aanbieders naar aanleiding van het onderzoek reële tarieven.
- Voor ondersteuningsbehoefte 2 liggen de reguliere uitgaven in lijn met het 3e kwartaal. De daling in het 4e kwartaal wordt veroorzaakt door de afrekening van centrumgemeente Almelo voor Beschermd Wonen over 2022.
- De totale uitgaven voor Wmo en Huishoudelijke Ondersteuning liggen over heel 2023 4,5% onder de begroting.

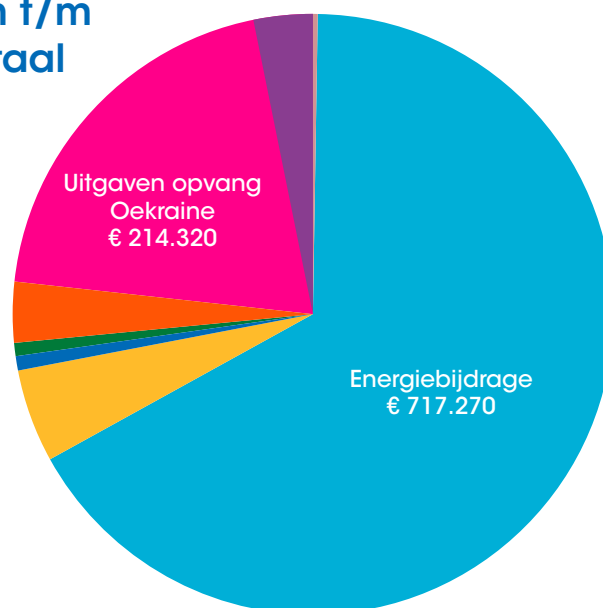
Totale uitgaven Participatiewet

Inkomen t/m
4e kwartaal
2023

Totale uitgaven Minima regeling

Uitgaven t/m
4e kwartaal
2023

- Bijdrage Menzis RUB € 1.973
- Kindpakket € 51.100
- Kosten statushouders (huur) € 10.047
- Leefgeld asielzoekers (COA) € 7.469
- Toeslagenaffaire € 35.374
- Volwassenenpakket € 36.750

Bron: Betaallijst Civision t/m 4e kwartaal 2023

Indeling op de participatieladder per peildatum 31-12-2023

		Aantal	Waarvan statushouders	Gemiddelde leeftijd	Gemiddelde uitkeringsduur	Range uitkeringsduur	Kosten Inkomen t/m 4e kwartaal 2023	Kosten Re-integratie t/m 4e kwartaal 2023
6. Betaald werk	Baan met arbeidscontract, zzp'er, ondernemer	44	2	30,9 jaar	Geen uitkering		€ 9.691	€ 497.778
5. Betaald werk met ondersteuning	Werk met aanvullende uitkering of ondersteuning van gemeente, werk met begeleiding, werk en scholing	24	9	47,7 jaar	6,3 jaar	0,4/14,4 jaar	€ 234.735	€ 61.912
4. Onbetaald werk	Werk met behoud van uitkering, stage, vrijwilligerswerk	22	7	43 jaar	3,2 jaar	0,4/7 jaar	€ 284.376	€ 35.616
3. Deelname georganiseerde activiteiten	Cursus of opleiding, actief verenigingslid	25	10	49,9 jaar	6,9 jaar	0,0/17,6 jaar	€ 375.166	€ 7.551
2. Sociale contacten buitenhuis	Bezoeken van burens en vrienden, incidenteel deelnemen aan activiteiten	122	46	45,6 jaar	4,5 jaar	0,1/30,1 jaar	€ 1.341.052	€ 17.452
1. Geïsoleerd leven	Dakloos, alleen internetcontacten	4	0	38,2 jaar	3,9 jaar	1,1/9,5 jaar	€ 30.567	€ -

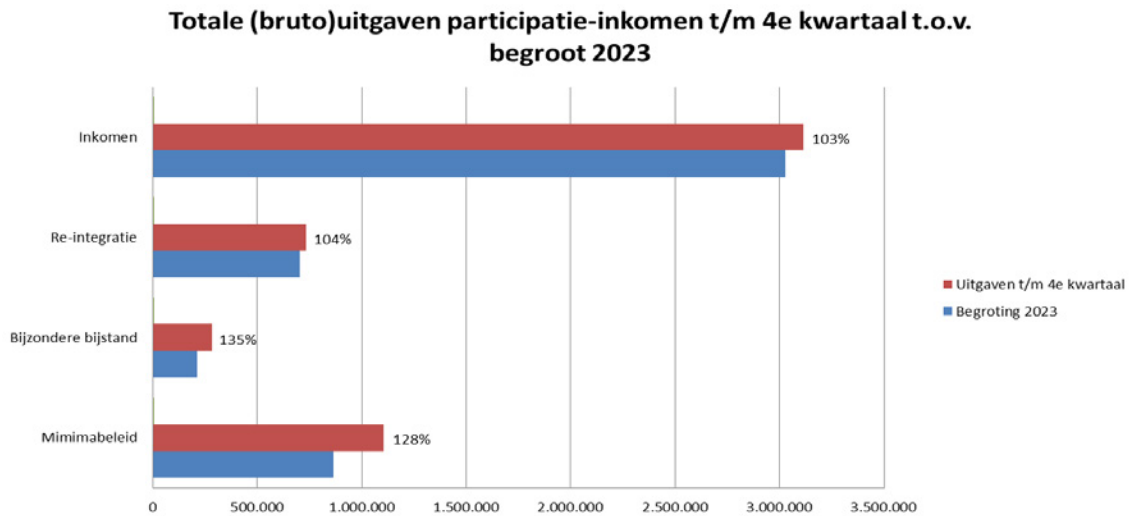
Bij statushouders staan de aantallen cliënten met een nationaliteit anders dan Nederlands, Turks, Marokkaans.

Dit betreffen de aantallen cliënten die op 31-12-2023 een uitkering of een voorziening ihkv re-integratie hebben. Dit sluit niet aan bij de bedragen die betaald zijn t/m 31-12-2023. Dat komt omdat er betalingen bij zitten van cliënten die niet op 31-12-2023 een uitkering of een voorziening ihkv re-integratie hebben.

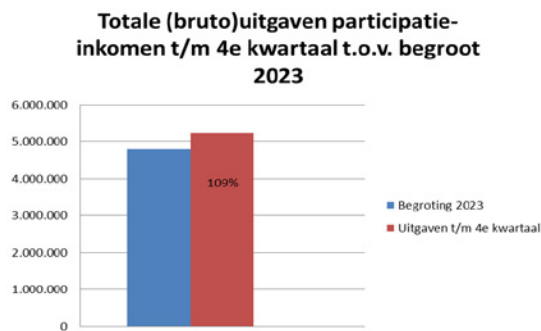

Totale (bruto)uitgaven participatie-inkomen t/m 4e kwartaal t.o.v. begroot 2023

Totale (bruto) uitgaven (bruto) participatie t/m 4e kwartaal t.o.v. begroot 2023

Participatiewet

- In het 4e kwartaal blijft het aantal cliënten ongeveer gelijk op 187 cliënten. Over het gehele jaar 2023 zijn er 62 personen ingestroomd waarvan 20 statushouders.
- Er zijn in 2023 totaal 61 personen uitgestroomd waarvan 12 naar uitstroom werk.
- De totale uitgaven voor de Participatiewet liggen in het 4e kwartaal licht hoger dan begroot. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de uitbetaling van de energietoeslag, het leefgeld aan Oekraïense ontheemden en de toeslagenaffaire. Al deze uitgaven worden vergoed door het Rijk.
- Zonder de hiervoor genoemde uitgaven liggen de totale uitgaven over 2023 3% boven de begroting. Dit wordt veroorzaakt door een lichte groei in het aantal personen, waardoor er wat meer dan begroot gebruik is gemaakt van bijstand en bijzondere bijstand.

Legenda

Piramide Jeugd

Ondersteuningsbehoefte 1 (OB1)

OB 1 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan praktische ondersteuning. Met praktische ondersteuning wordt bedoeld: de inwoner heeft ondersteuning nodig bij uitvoering van dagelijkse handelingen en vaardigheden, waarbij hij in staat is om de eigen regie over zijn algemene dagelijkse levensverrichtingen te voeren.

Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Ondersteuningsbehoefte 2 (OB2)

OB 2 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan ondersteuning bij dagelijkse handelingen en vaardigheden en in het voeren van de regie. Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het helpen overzien van dagelijkse handelingen en vaardigheden (regie) en het leeftijdsadequaat uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Ondersteuningsbehoefte 3 (OB3)

OB 3 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan specialistische / therapeutische interventies. Inwoner heeft specialistische/therapeutische interventies nodig bij het aanleren van nieuwe vaardigheden die bijdragen aan het (psychosociaal) functioneren en aan gedragsverandering. Het doel is dat de inwoner een haalbaar niveau van zelfredzaamheid bereikt. Het gedrag van de inwoner is passend bij de ontwikkelmogelijkheden en helpt de inwoner om adequaat te functioneren op de relevante leefgebieden (bijvoorbeeld passende interactie met zijn/haar directe omgeving, positief opvoedklimaat scheppen, of creëren van een veilige leefomgeving). De ondersteuning is gericht op het aanleren en oefenen van nieuwe (inter)persoonlijke vaardigheden in het dagelijks functioneren.

Ondersteuningsbehoefte 4 (OB4)

OB 4 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan behandeling. Inwoner heeft behandeling voor de aanpak van een aandoening of stoornis en bij behorende problemen op verschillende levensgebieden nodig waarbij er tenminste één op één contact nodig is met een specialistische behandelaar. Het resultaat van de behandeling draagt bij aan (inter)persoonlijke vaardigheden (bijvoorbeeld passende interactie met zijn/haar directe omgeving, positief opvoedklimaat scheppen, of creëren van een veilige leefomgeving). Onder de behandeling valt ook diagnostiek gericht op het in kaart brengen van mogelijkheden en beperkende factoren binnen een ziektebeeld en/of behandeling (procesdiagnostiek) gericht op ontwikkelen van inzichten in eigen handelen en/of nieuwe vaardigheden.

Module Wonen en Verblijf

Inwoners die ondersteuning nodig hebben, bieden we dat zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving. Soms is het niet mogelijk thuis te zijn en is tijdelijk of langer verblijf ergens anders nodig. Afhankelijk van de mogelijkheden en behoeften van de volwassene en/of de jeugdige wordt deze huisvesting vormgegeven in de

module Wonen en verblijf. De module Wonen en verblijf bestaat uit verschillende onderdelen, ook wel dakjes genoemd.

Bij jeugdigen geldt nog in het bijzonder dat er naar gestreefd wordt om hen zoveel mogelijk te laten opgroeien in een gezin. Is dat in het eigen gezin (tijdelijk) niet mogelijk dan kan dit plaatsvinden in een pleeggezin of een gezinshuis. Dit noemen wij de duurzame gezinsvormen. Dit betekent dat er bij het zoeken van een adequate plek voor een jeugdige anders dan thuis, eerst gekeken wordt naar de mogelijkheden van een duurzame gezinsvorm, te beginnen met een pleeggezin.

• Pleegzorg en gezinshuizen (dakje 0)

Dakje 0 staat voor een duurzame gezinsvorm en is bedoeld voor jeugdigen. Bij jeugdigen geldt nog in het bijzonder dat er naar gestreefd wordt om hen zoveel mogelijk te laten opgroeien in pleeggezin of een gezinshuis wanneer dit in eigen gezin (tijdelijk) niet mogelijk is.

- Pleegzorg is het (tijdelijk) opvoeden en verzorgen van een jeugdige uit een ander gezin. Pleegouders bieden kinderen een thuis, waar ze kunnen rekenen op veiligheid, stabiliteit en een positief opvoedklimaat.

- Een gezinshuis is een vorm van kleinschalige jeugdhulp waarin gezinshuisouders op professionele wijze vormgeven aan de verzorging, opvoeding en begeleiding van een aantal jeugdigen die geplaatst worden in hun eigen gezin.

• Dakje 1

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is een professional aanwezig op de momenten dat de persoon dit nodig heeft en op de momenten dat er wordt gealarmeerd. De mate waarin dit noodzakelijk is, is leeftijd- en persoonsafhankelijk.

• Dakje 2

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is sprake van 24 uren actief toezicht.

• Dakje 3

Dit dakje heeft alleen betrekking op Jeugdhulp. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. In deze setting kan ook direct ingespeeld worden op onvoorspelbaar gedrag.

Beschikbaarheidsvoorzieningen

We kennen in Twente naast de ondersteuning die voor iedere inwoner op maat inzetbaar is, ook onderdelen die algemeen beschikbaar zijn. Deze voorzieningen bieden een basisstructuur in geval van crisis en bij een hoogspecialisitische behandeling voor jeugdigen in Twente. De beschikbaarheidsondersteuning die op individuele casuïstiek ingezet wordt, wordt in Twente gefinancierd door de 14 gemeenten middels voorschotten die na afloop van een jaar worden verrekend.

• Weinig Voorkomende Hoogspecialisitische jeugdhulp (WVHS)

Vanuit de samenwerking tussen Ambiq, Karakter en Pluryn wordt in Twente invulling gegeven aan de hoogspecialistische behandeling voor jeugd. Dit is vaak in combinatie met een verblijfsplek voor een jeugdige. Maar steeds vaker wordt deze specialistische

behandeling ook thuis en ambulante geboden. Gezamenlijk wordt toegewerkt naar een daling bij deze vorm van zorg in het verblijf anders dan thuis of in een duurzame gezinsvorm. Er zijn in Twente twee vormen van WVHS:

- 3-milieusvoorziening

Bij 3-milieusvoorzieningen wordt verblijf, behandeling, onderwijs en vrijetijdsbesteding gecombineerd aangeboden voor (LVB)-jeugdigen met (zeer) ernstige meervoudige gedrags- en soms psychische/psychiatrische problematiek die niet thuis kunnen verblijven. Het betreft jeugdigen met (zeer) ernstige meervoudige gedrags- en soms psychische/psychiatrische problematiek. Er is continu sturing, regulering, behandeling, ondersteuning en toezicht nodig. Dat kan ertoe leiden dat de problemen zo heftig zijn en de jeugdige en zijn/haar gezin zo uit evenwicht zijn, dat 24 uur behandeling nodig is om stabiliteit, veiligheid en positieve interactie tussen kind/ jongere en zijn omgeving voldoende te herstellen om daarmee de groei en ontwikkelingskansen voor de jeugdige in het 'normale leven' te herstellen/optimaliseren.

- Klinische-GGZ

Jeugdigen tot 18 jaar bij wie sprake is van een (ernstige) psychiatrische stoornis die het maatschappelijk functioneren zo zeer sterk verstoort en er is sprake van een hoog risico op ernstige (blijvende) schade/ onveilige situatie. Er is sprake van ingewikkelde comorbiditeit of problematiek op biologisch (bijvoorbeeld genetisch of somatisch), gezinssysteem- of sociaal niveau. Jeugdigen hebben vrijwel altijd (meerdere) intensieve behandeltrajecten gehad die niet of onvoldoende tot verbetering hebben geleid. Zo nodig kan, onder voorwaarde dat financiering plaats vindt vanuit de ZVW, de behandeling doorlopen na het 18e jaar om goed af te kunnen ronden of omdat elders geen behandeling mogelijk is.

• Crisis

We kennen ambulante crisiszorg en crisisbedden.

- Crisiszorg

De ambulante crisiszorg kan vanuit ondersteuningsbehoefte 3 geboden worden door een aantal aanbieders in Twente. Als het Coördinatiepunt Spoedhulp een verzoek doet voor het starten van ambulante spoedhulp, start de aanbieder binnen 24 uur de ambulante spoedhulp. Vanuit de GGZ wordt dit voor jeugdigen en volwassenen gezamenlijk georganiseerd en Mediant en Dimence voeren de 24-uurs crisisbereikbaarheid Jeugd-GGZ in Twente uit. Zij zijn ook via het coördinatiepunt Spoedhulp bereikbaar.

- Crisisbedden

De crisisbedden zijn een voorziening voor jeugdigen waarbij door gedrags- en/of systeemproblematiek of acute psychiatrische problematiek een dusdanig onveilige crisissituatie is ontstaan dat thuisblijven geen optie is. Tijdelijk verblijf van de jeugdige bij iemand uit het sociaal netwerk of bij de crisispleegzorg is niet mogelijk en/of acuut ingrijpen met het oog op de veiligheid van de jeugdige en/of het systeem is noodzakelijk. Er zijn in Twente crisisbedden voor jeugd bij Jarabee en Ambiq.

Maatregelhulp

De module Maatregelhulp bevat de maatregelen en machtigingen die worden opgelegd door de kinderrechter. Het is jeugd-

hulp in het gedwongen kader. De module Maatregelhulp bestaat uit de onderdelen:

• JZ+

Jeugdzorgplus is een vorm van gesloten jeugdhulp waarin kinderen en jongeren tijdelijk gesloten behandeld worden om daarna weer te kunnen deelnemen, vaak met vervolghulp, in de maatschappij. Het gaat om vervanging van thuissituatie waarbij de jeugdige een gevaar is voor zichzelf of voor anderen en onvoorspelbaar gedrag vertoont.

De gemeente, Raad voor de kinderbescherming, Gecertificeerde Instelling (GI) of officier van justitie kunnen verzoeken om een plaatsing. De kinderrechter beslist of geplaatst wordt.

In Twente zijn voor Jeugdzorgplus gesubsidieerd:

- Pluryn

- Ottho Gerard Helderling Stichting (OGH)

• Jeugdbescherming (JB)

Is een maatregel die de rechter dwingend oplegt wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jongere (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt. Er zijn drie jeugdbeschermingsmaatregelen die de rechter kan opleggen: een OTS of onder toezichtstelling (veruit de meest voorkomende jeugdbeschermingsmaatregel), ontzetting uit de ouderlijke macht of ontheffing uit de ouderlijke macht.

• Jeugdreclassering (JR)

Een andere vorm van gedwongen jeugdbescherming is jeugdreclassering (JR). Daartoe besluit de rechter als hij oordeelt dat jongeren, na hun straf, begeleiding nodig hebben bij hun terugkeer in de maatschappij.

De jeugdbescherming en jeugdreclassering moet uitgevoerd worden door landelijk erkende gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, de GI's. In Twente zijn hiervoor gesubsidieerd:

- Jeugdbescherming Overijssel (JBOV)

- William Schrikker Stichting (WSS)

- Leger des Heils Jeugdbescherming en jeugdreclassering (LdH)

De jeugdzorgprofessionals die werken in de jeugdbescherming en jeugdreclassering kunnen zelf ook jeugdhulp inzetten. Ze kunnen verwijzen.

Piramide Wmo

Huishoudelijke ondersteuning

Inwoners kunnen een beroep op Huishoudelijke Ondersteuning doen wanneer het hun zelf niet meer mogelijk is om hun eigen huishouden schoon te houden.

Ondersteuningsbehoefte 1 (OB1)

OB 1 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan praktische ondersteuning. Met praktische ondersteuning wordt bedoeld: de inwoner heeft ondersteuning nodig bij uitvoering van dagelijkse handelingen en vaardigheden, waarbij hij in staat is om de eigen regie over zijn algemene dagelijkse levensverrichtingen te voeren.

Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is

gericht op het uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Ondersteuningsbehoefte 2 (OB2)

OB 2 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan ondersteuning bij dagelijkse handelingen en vaardigheden en in het voeren van de regie. Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het helpen overzien van dagelijkse handelingen en vaardigheden (regie) en het leeftijdsadequaat uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Module Wonen en Verblijf

Inwoners die ondersteuning nodig hebben, bieden we dat zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving. Soms is het niet mogelijk thuis te zijn en is tijdelijk of langer verblijf ergens anders nodig. Afhankelijk van de mogelijkheden en behoeften van de volwassene en/of de jeugdige wordt deze huisvesting vormgegeven in de module Wonen en verblijf. De module Wonen en verblijf bestaat uit verschillende onderdelen, ook wel dakjes genoemd.

De module wonen en verblijf voor de Wmo is inzetbaar voor inwoners met LVB (licht verstandelijk beperking), en is inzetbaar ter ontlasting van mantelzorgers, de zogenaamde respijtzorg (kortdurend verblijf). Het inzetten van een dakje blijft natuurlijk altijd een maatwerkafweging. Wanneer sprake is van andere kenmerken bij de inwoner en er is verblijf nodig, dan is Beschermd wonen of verblijf op basis van de WLZ aan de orde.

• Dakje 1

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is een professional aanwezig op de momenten dat de persoon dit nodig heeft en op de momenten dat er wordt gealarmeerd. De mate waarin dit noodzakelijk is, is leeftijd- en persoonsafhankelijk.

• Dakje 2

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is sprake van 24 uren actief toezicht.

Beschermd Wonen

Beschermd wonen is toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen waardoor ze ongepland en 24-uur per dag een beroep moeten kunnen doen op begeleiding. Deze begeleiding kan plaatsvinden in een accommodatie van de zorgaanbieder, maar dit hoeft niet.

Per 1-1-2015 is landelijk afgesproken vooralsnog te werken met 43 centrumgemeenten. Dit betekent dat Almelo als centrumgemeente (financieel) verantwoordelijk is voor de uitvoering en kwaliteit van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. In de piramide staan daarom op dit moment geen cijfers opgenomen voor beschermd wonen. Dit zal waarschijnlijk vanaf 2022 of 2023 gebeuren. Het Rijk heeft de inhoudelijke verantwoorde-

lijkheid voor beschermd wonen per 1-1-2022 gedecentraliseerd naar alle gemeenten afzonderlijk. Aansluitend daarop zal de decentralisatie van de financiële verantwoordelijkheid voor beschermd wonen naar verwachting starten op 1-1-24.

Wet langdurige zorg (Wlz)

Bij zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) gaat het om zorg met verblijf in een instelling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verpleeg- of verzorgingshuis of een woonvorm in de gehandicaptenzorg. Indien men dit wenst, kan men ook thuis blijven wonen. Iemand kan alleen in aanmerking komen voor zorg vanuit de Wlz als men vanwege een ziekte of aandoening blijvend is aangewezen op 24 uur per dag zorg in de nabijheid of permanent toezicht. Het CZI levert zelf geen zorg, maar kijkt of iemand in aanmerking komt voor zorg uit de Wlz.

Zorgverzekeringswet

De Zorgverzekeringswet (Zvw) is een wet die de verplichte basisverzekering regelt voor verzekerden. De zorgverzekeraars zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Zvw.

Participatiewet - Inkomen

Inkomen

De gemeente is verantwoordelijk voor alle mensen die kunnen werken maar daarbij wel ondersteuning nodig hebben. Van gemeenten wordt verwacht dat zij deze groeiende doelgroep ondersteuning biedt zodat zij aan de slag gaan. Waar nodig is er ondersteuning om het salaris aan te vullen (inkomensondersteuning). Deze inkomensondersteuning kan vanuit de Participatiewet, de loaw (Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers) en de loaz (Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen).

Bijzondere bijstand

De Bijzondere bijstand betreft een vergoeding van kosten (bijzondere kosten in bijzondere omstandigheden) die niet uit inkomen uit bijstandsniveau of iets hoger kunnen worden betaald en evenmin door voorliggende voorzieningen worden vergoed. Draagkrachtmeting (wat is inkomen boven de bijstand) wordt toegepast. Kosten die vanuit de bijzondere bijstand vergoed kunnen worden zijn bijvoorbeeld kosten voor rechtsbijstand en bewindvoering.

Re-integratie

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, **valt onder de Participatiewet**. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking. Voorbeelden van kosten re-integratie zijn de loonkostensubsidies, de werkmotiveringspremie, kosten van scholing etc.

Minimabeleid

Zie hier onder bij uitgaven Minimaregeling.

Totale uitgaven Minimaregeling

RUB

Regeling Uitstroom Bijstandsgerechtigden. Mensen in de bijstand met ene betalingsachterstand van meer dan 6 maanden van de zorgverzekeringspremie kunnen hun schuld boetevrij aflossen.

Kindpakket

Dit budget is voor armoedebestrijding in natura voor kinderen in de leeftijdscategorie van 0 tot 18 jaar. Concreet betekent deze maatregel dat een huishouden - waar de hoogte van het inkomen maximaal 120% van het sociaal minimum bedraagt - per kind aanspraak kan worden gemaakt op een bedrag van maximaal € 350,- per jaar voor het maatschappelijk meedoen (schoolreisjes, activiteiten, muziek, etc.). Daarnaast valt onder dit budget ook de Wierdense bijdrage aan het Jeugdsportfonds- en cultuurfonds. Concreet betekent dat een huishouden per kind voor sport en cultuur aanspraak kan maken op een bedrag van respectievelijk maximaal € 225,- en € 425,-.

Volwassenenpakket

Een inkomensondersteuningsregeling specifiek voor volwassenen. Het beoogt effect van deze regeling is om deelname aan maatschappelijke, educatieve, sportieve of culturele activiteiten mogelijk te maken en daarmee sociaal isolement te voorkomen of juist te doorbreken. De bijdrage voor maatschappelijke, sportieve en culturele activiteiten bedraagt maximaal € 150,- per persoon per jaar.

Kosten statushouders

Dit betreffen de kosten van huren van woningen waar statushouders in gehuisvest zijn en die op naam van de gemeente Wierden staan. Deze worden via het minimabeleid betaald. Via de uitkeringen van statushouders worden deze huurbedragen weer ingehouden.

Participatieladder

De Participatieladder bestaat uit 6 niveaus. Economische zelfstandigheid in de vorm van betaald werk is het hoogste doel. Maar niet het enige. Onderstaand zijn de 6 niveaus weergegeven.

Betaald werk

Een persoon op niveau 6 heeft een arbeidscontract met een werkgever of is een zelfstandige (met of zonder personeel). Deze persoon heeft geen aanvullende uitkering van de gemeente of van UWV WERKbedrijf, geen begeleiding bij het werk en maakt geen gebruik van een participatievoorziening.

Betaald werk met ondersteuning

Een persoon ingedeeld op niveau 5 heeft betaald werk met ondersteuning. Deze persoon heeft een arbeidscontract met een werkgever of is zzp'er, maar heeft nog een aanvullende uitkering of maakt gebruik van een participatievoorziening. De participatievoorziening kan bijvoorbeeld een loonkostensubsidie, een inburgeringsvoorziening of begeleiding bij het werk zijn, bijvoorbeeld een jobcoach of nazorg gedurende een bepaalde periode na de werkhervatting. Ook mensen die een reguliere opleiding volgen met een werkstage worden op deze trede ingedeeld.

Onbetaald werk

Op niveau 4 worden personen ingedeeld die onbetaald werk verrichten. Zij hebben geen arbeidscontract, maar dragen wel een zekere mate van verantwoordelijkheid voor de taken die zij verrichten. Mensen die op deze trede zijn ingedeeld werken met bijvoorbeeld behoud van uitkering, lopen stage of doen vrijwilligerswerk.

Deelname georganiseerde activiteiten

Op niveau 3 worden personen ingedeeld die buitenshuis deelnemen aan georganiseerde activiteiten. Dat kunnen sociaal-culturele activiteiten zijn, activiteiten in verenigingsverband, maar ook cursussen of opleidingen. Iemand op dit niveau neemt deel aan activiteiten in georganiseerd verband, maar voert geen taken uit met verantwoordelijkheden naar anderen (het is dus geen werk).

Sociale contacten buitenshuis

Komen mensen wel buiten de deur, maar hebben zij daar vooral contacten met familie, vrienden en kennissen, dan worden zij ingedeeld op niveau 2. Ook personen die slechts incidenteel deelnemen aan activiteiten buitenshuis (niet in georganiseerd verband) worden ingedeeld op niveau 2.

Geïsoleerd

Op niveau 1 worden personen ingedeeld die geen of vrijwel geen sociale contacten buitenshuis hebben. Zij spreken alleen hun huisgenoten en komen verder nauwelijks in contact met mensen. Ze participeren dus geheel niet in de samenleving.